

Opracowano na podstawie: Dz. U. z 2021 r. poz. 2376, z 2022 r. poz. 467, z 2023 r. poz. 1762, z 2024 r. poz. 859, z 2025 r. poz. 759.

U S T A W A

z dnia 29 października 2021 r.

o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz. 610, 1093 i 1873) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy w odnośniku nr 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:
 - „4) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 82);
 - 5) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 125).”;
- 2) w art. 2:
 - a) po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:

„4b) centralny system informacji rynku energii – centralny system informacji rynku energii w rozumieniu art. 3 pkt 69 ustawy – Prawo energetyczne;”;
 - b) po pkt 22 dodaje się pkt 22a w brzmieniu:

„22a)operator informacji rynku energii – operatora informacji rynku energii w rozumieniu art. 3 pkt 72 ustawy – Prawo energetyczne;”;

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 82);
- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE (Dz. Urz. UE L 158 z 14.6.2019, str. 125).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz ustawę z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

c) po pkt 27a dodaje się pkt 27b i 27c w brzmieniu:

„27b) prosument wirtualny energii odnawialnej – odbiorcę końcowego wytwarzającego energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w innym miejscu niż miejsce dostarczania energii elektrycznej do tego odbiorcy, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym wytwarzanie to nie stanowi przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej;

27c) prosument zbiorowy energii odnawialnej – odbiorcę końcowego wytwarzającego energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji lub małej instalacji przyłączonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej za pośrednictwem wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego, w której znajduje się punkt poboru energii elektrycznej tego odbiorcy, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym wytwarzanie to nie stanowi przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej;”;

d) po pkt 29 dodaje się pkt 29a i 29b w brzmieniu:

„29a) punkt poboru energii – punkt poboru energii w rozumieniu art. 3 pkt 67 ustawy – Prawo energetyczne;

29b) reprezentant prosumentów – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, uprawnioną na podstawie umowy, o której mowa w art. 4a ust. 1, do reprezentacji prosumentów wirtualnych energii odnawialnej lub prosumentów zbiorowych energii odnawialnej, w szczególności w relacjach z operatorem

systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, zarządcą budynku wielolokalowego lub organami administracji architektoniczno-budowlanej, a w przypadku prosumenta wirtualnego energii odnawialnej – także podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe;”;

e) po pkt 34 dodaje się pkt 34a w brzmieniu:

„34a)układ pomiarowo-rozliczeniowy – układ pomiarowo-rozliczeniowy w rozumieniu art. 3 pkt 63 ustawy – Prawo energetyczne;”;

3) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji oraz małej instalacji, z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego lub z biopłynów, oraz zasady wytwarzania energii elektrycznej przez prosumentów energii odnawialnej, prosumentów zbiorowych energii odnawialnej oraz prosumentów wirtualnych energii odnawialnej”;

4) w art. 4:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dokonuje rozliczenia:

1) ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w okresie od 1 kwietnia 2022 r. do 30 czerwca 2022 r. wobec ilości energii elektrycznej pobranej z tej sieci w tym okresie w celu jej zużycia na potrzeby własne przez prosumenta energii odnawialnej lub prosumenta zbiorowego energii odnawialnej wytwarzającego energię elektryczną w mikroinstalacji lub małej instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej:

a) większej niż 10 kW – w stosunku ilościowym 1 do 0,7,

b) nie większej niż 10 kW – w stosunku ilościowym 1 do 0,8 – w odniesieniu do instalacji, w których energia elektryczna została wytworzona i wprowadzona do sieci dystrybucyjnej

elektroenergetycznej po raz pierwszy w okresie od 1 kwietnia 2022 r. do 30 czerwca 2022 r., z wyłączeniem mikroinstalacji przyłączonych do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej zgodnie z art. 4d ust. 2–11;

- 2) wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej od 1 lipca 2022 r. przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, wytwarzającego energię elektryczną w instalacji odnawialnego źródła energii, której przyłączenie do sieci elektroenergetycznej i wprowadzenie z niej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej po raz pierwszy nastąpiło po 31 marca 2022 r., z wyłączeniem mikroinstalacji przyłączonych do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej zgodnie z art. 4d ust. 2–11, wobec wartości energii elektrycznej pobranej z tej sieci w celu jej zużycia na potrzeby własne.

1b. Prosument energii odnawialnej korzystający z rozliczenia, o którym mowa w ust. 1, może nie później niż na 21 dni przed początkiem kolejnego kwartału złożyć pisemne oświadczenie do sprzedawcy, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, o skorzystaniu z zasad prowadzenia rozliczeń określonych w ust. 1a pkt 2. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, zasady prowadzenia rozliczeń określone w ust. 1a pkt 2 stosuje się od pierwszego dnia kolejnego kwartału, lecz nie wcześniej niż od 1 lipca 2022 r., przez okres 15 lat, pomniejszony o okres korzystania przez tego prosumenta energii odnawialnej z rozliczeń prowadzonych na zasadach określonych w ust. 1.

1c. Prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej może przypisać do jednego punktu poboru energii, w którym pobiera energię elektryczną, moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnych źródeł energii, która nie przekracza mocy umownej ustalonej dla tego punktu poboru energii, nie większą niż 50 kW.

1d. Moc zainstalowaną elektryczną, o której mowa w ust. 1c, ustala się na podstawie:

- 1) mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystywanej przez prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej;
 - 2) udziału w mocy zainstalowanej elektrycznej przysługującej:
 - a) prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub
 - b) prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej.”,
- b) ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:
- „2. Rozliczenia, o którym mowa w ust. 1 i 1a, w odniesieniu do:
- 1) prosumenta energii odnawialnej – dokonuje się z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 2a–2d, na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonującego pomiaru ilości energii elektrycznej w punkcie poboru energii prosumenta energii odnawialnej;
 - 2) prosumenta zbiorowego energii odnawialnej – dokonuje się z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 2a–2d, na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonującego pomiaru ilości energii elektrycznej:
 - a) wytworzonej w mikroinstalacji lub małej instalacji, przy czym ilość energii elektrycznej wytworzonej ustala się odpowiednio do udziału prosumenta zbiorowego energii odnawialnej w wytwarzaniu energii odnawialnej w tej instalacji, określonego w umowie, o której mowa w art. 4a ust. 1,
 - b) pobranej przez prosumenta zbiorowego energii odnawialnej;
 - 3) prosumenta wirtualnego energii odnawialnej – dokonuje się z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 2b–2d, na podstawie:
 - a) wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonującego pomiaru ilości energii elektrycznej pobranej przez prosumenta wirtualnego energii odnawialnej,
 - b) ilości energii elektrycznej wytworzonej przez prosumenta wirtualnego energii elektrycznej w instalacji odnawialnego

źródła energii, przy czym ilość energii elektrycznej wytworzonej ustala się jako iloczyn ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej z tej instalacji odnawialnego źródła energii oraz udziału, wyrażonego w procentach z dokładnością do czterech miejsc po przecinku, prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w wytwarzaniu energii odnawialnej w tej instalacji, określonego w umowie, o której mowa w art. 4a ust. 1.

2a. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego udostępnia sprzedawcy, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dane obejmujące godzinowe ilości energii elektrycznej wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez:

- 1) prosumenta energii odnawialnej przed sumarycznym bilansowaniem i po sumarycznym bilansowaniu ilości energii elektrycznej wprowadzonej do i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, zarejestrowanej uprzednio przez liczniki zdalnego odczytu, w rozumieniu art. 3 pkt 64 ustawy – Prawo energetyczne, na wszystkich fazach instalacji elektrycznej, dokonywanym w systemie informatycznym operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
 - 2) prosumenta zbiorowego energii odnawialnej przed sumarycznym bilansowaniem i po sumarycznym bilansowaniu ilości energii elektrycznej wprowadzonej do i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, zarejestrowanej uprzednio przez liczniki zdalnego odczytu w rozumieniu przepisów art. 3 pkt 64 ustawy – Prawo energetyczne, na wszystkich fazach instalacji elektrycznej dokonywanym w systemie informatycznym operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.”,
- c) po ust. 2a dodaje się ust. 2b–2d w brzmieniu:
- „2b. Rozliczenia pomiędzy sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, a prosumentem energii odnawialnej, prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej są prowadzone na podstawie ilości energii sumarycznie

zbilansowanej w każdej godzinie. Sumarycznie zbilansowana ilość energii elektrycznej, wprowadzona do i pobrana z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, jest wyznaczana dla danej godziny metodą wektorową według następującego wzoru:

$$Eb_{(t)} = Ep_{(t)} - Ew_{(t)},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- $Eb(t)$ – ilość energii sumarycznie zbilansowanej w godzinie (t), wyrażoną w kWh, podlegającą rozliczeniu w danym okresie rozliczeniowym; wartość dodatnia oznacza ilość energii elektrycznej pobranej w danej godzinie (t) z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, a wartość ujemna oznacza ilość energii elektrycznej wprowadzonej w danej godzinie (t) do tej sieci,
- $Ep(t)$ – sumę ze wszystkich faz ilości energii elektrycznej pobranej w godzinie (t) z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, wyrażoną w kWh,
- $Ew(t)$ – sumę ze wszystkich faz ilości energii elektrycznej wprowadzonej w godzinie (t) do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, wyrażoną w kWh, przy czym dla prosumenta wirtualnego energii odnawialnej jako ilość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przyjmuje się ilość energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii wyznaczoną zgodnie z ust. 2 pkt 3 lit. b.

2c. W zakresie rozliczania, o którym mowa w ust. 2b, w przypadku gdy:

- 1) prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej pobierze odpowiednio z instalacji albo z sieci w miejscu, w którym dokonywany jest pomiar energii elektrycznej pobieranej, większą ilość energii elektrycznej niż przysługująca mu ilość energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego

- źródła energii, to uznaje się, że brakującą ilość energii elektrycznej ponad wytworzoną dla niego w instalacji odnawialnego źródła energii pobiera on z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej;
- 2) prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej pobierze odpowiednio z instalacji albo z sieci w miejscu, w którym dokonywany jest pomiar energii pobieranej, mniejszą ilość energii elektrycznej niż przysługująca mu ilość energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, to uznaje się, że nadwyżkę energii elektrycznej ponad jego pobór wprowadza on do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej;
 - 3) energia elektryczna w jednym miejscu dostarczania energii elektrycznej jest pobierana przez podmiot będący jednocześnie prosumentem energii odnawialnej oraz prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej, w pierwszej kolejności jest rozliczana energia elektryczna wprowadzona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i pobrana z tej sieci przez ten podmiot działający jako prosument energii odnawialnej, następnie jest rozliczana energia elektryczna wprowadzona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i pobrana z tej sieci przez ten podmiot działający jako prosument zbiorowy energii odnawialnej, a jako ostatnia jest rozliczana energia elektryczna wprowadzona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i pobrana z tej sieci przez ten podmiot działający jako prosument wirtualny energii odnawialnej;
 - 4) energia elektryczna w jednym miejscu dostarczania energii elektrycznej jest pobierana przez podmiot będący jednocześnie prosumentem zbiorowym energii odnawialnej oraz prosumentem wirtualnym energii odnawialnej, w pierwszej kolejności jest rozliczana energia elektryczna wprowadzona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i pobrana z tej sieci przez ten podmiot działający jako prosument zbiorowy energii odnawialnej.

2d. W przypadku gdy układ pomiarowo-rozliczeniowy w punkcie poboru energii elektrycznej przez prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej nie umożliwia ustalenia godzinowej ilości pobranej energii elektrycznej, to operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego ustala godzinowy pobór energii elektrycznej z uwzględnieniem standardowego profilu zużycia, o którym mowa w art. 3 pkt 39 ustawy – Prawo energetyczne.”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dokonuje rozliczenia ilości energii elektrycznej wprowadzonej do i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, o którym mowa w ust. 1 lub ust. 1a pkt 1, z prosumentem energii odnawialnej lub prosumentem zbiorowym energii odnawialnej w okresie rozliczeniowym określonym w umowie kompleksowej lub umowie sprzedaży, zgodnie z ust. 1 lub ust. 1a pkt 1, według następującego wzoru:

$$Er_{(o)} = Ebp + (Ebw * Wi) + Er_{(o-1)}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

$Er(o)$ – ilość energii rozliczonej jako wprowadzona do albo pobrana z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w danym okresie rozliczeniowym, wyrażoną w kWh,

Ebp – sumę ilości energii sumarycznie zbilansowanej ze wszystkich godzin (t) okresu rozliczeniowego, dla których wynik sumarycznego bilansowania jest dodatni, oznaczoną symbolem $Eb(t)$ we wzorze, o którym mowa w ust. 2b, wyrażoną w kWh,

Ebw – sumę ilości energii sumarycznie zbilansowanej ze wszystkich godzin (t) okresu rozliczeniowego, dla których wynik sumarycznego bilansowania jest ujemny, oznaczoną symbolem $Eb(t)$ we wzorze, o którym mowa w ust. 2b, wyrażoną w kWh,

Er(o-1) – ilość energii elektrycznej niewykorzystanej przez prosumenta energii odnawialnej lub prosumenta zbiorowego energii odnawialnej w poprzednich okresach rozliczeniowych rozliczaną w bieżącym okresie rozliczeniowym zgodnie z ust. 5, dla której wartość rozliczenia jest ujemna, wyrażoną w kWh,

Wi – odpowiedni stosunek ilościowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lub ust. 1a pkt 1, równy 0,8 dla mikroinstalacji lub małej instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej 10 kW oraz równy 0,7 dla instalacji o łącznej mocy większej niż 10 kW.”,

e) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dokonuje rozliczenia, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, na podstawie ilości energii sumarycznie zbilansowanych zgodnie z ust. 2a–2d, w zakresie różnicy pomiędzy wartością energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, ustaloną w sposób określony w art. 4b, oraz wartością energii elektrycznej pobranej z tej sieci, ustaloną w sposób określony w art. 4c ust. 3.”,

f) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Od energii elektrycznej:

- 1) rozliczonej zgodnie z ust. 1 albo ust. 1a pkt 1 lub której wartość rozliczono zgodnie z ust. 1a pkt 2, prosumenci energii odnawialnej, prosumenci zbiorowi energii odnawialnej lub prosumenci wirtualni energii odnawialnej nie uiszczą opłat z tytułu jej rozliczenia na rzecz sprzedawcy, o którym mowa w art. 40 ust. 1a;
- 2) rozliczonej zgodnie z ust. 1 albo ust. 1a pkt 1, sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, uiszczą, na podstawie ilości energii elektrycznej sumarycznie zbilansowanej zgodnie z ust. 2b, opłaty zgodnie z obowiązującą taryfą operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego przyłączony jest prosumenci energii odnawialnej lub prosumenci

zbiorowy energii odnawialnej, których wysokość zależy od ilości energii elektrycznej pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez tego prosumenta, zaś prosument ten nie uiszcza tych opłat.”,

g) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. W przypadku zawarcia umowy kompleksowej przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej ze sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, i dokonywania rozliczeń, o których mowa w ust. 1a pkt 2, opłaty, których wysokość, zgodnie z taryfą operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego przyłączony jest prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej, zależą od ilości energii elektrycznej pobranej, są uiszczane przez:

- 1) prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej na rzecz tego sprzedawcy;
- 2) sprzedawcę, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, wobec operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, z którego sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej pobiera energię elektryczną.

4b. W przypadku zawarcia przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej ze sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, umowy sprzedaży i dokonywania rozliczeń, o których mowa w ust. 1a pkt 2, opłaty, których wysokość, zgodnie z taryfą operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego przyłączony jest ten prosument, zależą od ilości energii elektrycznej pobranej, są uiszczane na rzecz tego operatora przez prosumenta energii odnawialnej,

prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej.

4c. Wysokość opłat pobieranych, o których mowa w ust. 4a i 4b, uiszczanych przez:

- 1) prosumenta energii odnawialnej lub prosumenta zbiorowego energii odnawialnej w odniesieniu do energii elektrycznej podlegającej rozliczeniu na zasadach określonych w ust. 1, 1a i 3, ustala się na podstawie sumy ilości energii sumarycznie zbilansowanej we wszystkich godzinach (t) okresu rozliczeniowego, których wynik bilansowania jest dodatni, oznaczonej w ust. 2b symbolem $E_b(t)$;
 - 2) prosumenta wirtualnego energii odnawialnej ustala się na podstawie sumy ilości energii pobranej przez prosumenta we wszystkich godzinach (t) okresu rozliczeniowego, oznaczonej w ust. 2b symbolem $E_p(t)$.”,
- h) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5e w brzmieniu:

„5a. W rozliczaniu energii elektrycznej wprowadzonej do i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, o którym mowa w ust. 3, niezależnie od liczby stref czasowych w danej grupie taryfowej, w pierwszej kolejności, przed energią wprowadzoną w bieżącym okresie rozliczeniowym rozliczana jest energia z najstarszą datą wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, z zastrzeżeniem ust. 11.

5b. W przypadku gdy prosument energii odnawialnej lub prosument zbiorowy energii odnawialnej rozliczany jest według grupy taryfowej wielostrefowej, rozliczenie, o którym mowa w ust. 3, następuje w sposób określony w ust. 5a, przy czym w pierwszej kolejności rozlicza się energię elektryczną pobraną w tej samej strefie czasowej.

5c. Jeżeli po rozliczeniu, o którym mowa w ust. 3, w danej strefie czasowej powstaną nadwyżki ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w stosunku do ilości energii elektrycznej pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej,

nadwyżki te uwzględnia się w bilansowaniu pozostałych stref czasowych.

5d. W przypadku gdy prosument energii odnawialnej lub prosument zbiorowy energii odnawialnej rozliczany jest według grupy taryfowej wielostrefowej, która obejmuje więcej niż dwie strefy czasowe, występujące nadwyżki uwzględnia się począwszy od strefy czasowej z najwyższym poziomem składnika zmiennego stawki sieciowej.

5e. Jeżeli po rozliczeniu, o którym mowa w ust. 3, dokonany w kolejności określonej w ust. 5a–5d, w danym okresie rozliczeniowym powstaną nadwyżki, uwzględnia się je w rozliczeniu dokonywanym w kolejnych okresach rozliczeniowych, w kolejności od strefy czasowej z najwyższym poziomem składnika zmiennego stawki sieciowej zawartej w danej grupie taryfowej taryfy operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego jest przyłączony prosument energii odnawialnej lub prosument zbiorowy energii odnawialnej, do strefy z najniższym poziomem tego składnika.”,

i) ust. 6 i 6a otrzymują brzmienie:

„6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowe informacje dotyczące rozliczenia, o którym mowa w ust. 3 i 3a, w tym dane pomiarowe obejmujące ilości odnawialnej energii elektrycznej wprowadzonej do i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, ustalone na zasadach określonych w ust. 2a–2d, a w przypadku rozliczenia, o którym mowa w ust. 3a, również dane obejmujące wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci oraz pobranej z sieci przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej.

6a. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, zapewnia od 1 lipca 2022 r. funkcjonowanie systemu teleinformatycznego, za pomocą którego udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej dane, o których mowa w ust. 2a, oraz informacje i dane, o których mowa w ust. 6.”,

j) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. W zakresie nieuregulowanym ustawą do rozliczenia, o którym mowa w ust. 1–3a, w przypadku prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej będącego konsumentem w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509) stosuje się przepisy o ochronie praw odbiorcy końcowego oraz przepisy dotyczące ochrony konsumenta.

8. Wytwarzanie i wprowadzanie do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1 oraz ust. 1a, przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej niebędącego przedsiębiorcą, o którym mowa w ustawie – Prawo przedsiębiorców, nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu art. 3 tej ustawy.”,

k) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Instalacja odnawialnego źródła energii wykorzystywana przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej spełnia wymogi określone dla jednostek wytwórczych w przepisach odrębnych.”,

l) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Pobrana energia elektryczna podlegająca rozliczeniu, o którym mowa w ust. 1 i 1a, jest zużyciem energii wyprodukowanej na potrzeby własne przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego

energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej i nie stanowi:

- 1) sprzedaży energii elektrycznej nabywcy końcowemu na terytorium kraju,
- 2) zużycia energii elektrycznej przez nabywcę końcowego, jeżeli nie została od niej zapłacona akcyza w należnej wysokości i nie można ustalić podmiotu, który dokonał sprzedaży tej energii elektrycznej nabywcy końcowemu

– w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 722, z późn. zm.³⁾).”,

m) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. W zakresie pobranej energii elektrycznej podlegającej rozliczeniu, o którym mowa w ust. 1 i 1a, nie stosuje się obowiązków, o których mowa w:

- 1) art. 52 ust. 1;
- 2) art. 10 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166).”,

n) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. W przypadku gdy:

- 1) prosument energii odnawialnej w ramach rozliczenia, o którym mowa w ust. 1, nie odbierze energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w okresie 12 miesięcy od daty jej wprowadzenia do sieci zgodnie z ust. 5, to nieodebraną energią dysponuje sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, w celu pokrycia kosztów rozliczenia, w tym opłat, o których mowa w ust. 4;
- 2) prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej w ramach rozliczenia, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, nie wykorzysta zgromadzonych dla danego miesiąca kalendarzowego środków odpowiadających wartości energii elektrycznej

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1747, 2320 i 2419 oraz z 2021 r. poz. 72, 255, 694, 802, 1093, 1917, 2105 i 2313.

wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w tym miesiącu w okresie 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych, to niewykorzystane środki stanowią nadpłatę, która jest zwracana prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej przez sprzedawcę, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, w terminie nie dłuższym niż do końca 13. miesiąca następującego po danym miesiącu. Wysokość zwracanej nadpłaty nie może przekroczyć dwudziestu procent wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.”,

o) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych są obowiązani do zawarcia ze sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dokonującym sprzedaży energii elektrycznej prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej umowy o świadczenie usług dystrybucji lub do dokonania zmiany zawartej umowy, w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku o zawarcie lub zmianę takiej umowy przez tego sprzedawcę, w celu umożliwienia dokonywania przez tego sprzedawcę rozliczeń zgodnie z ust. 1 i 1a.”,

p) po ust. 13 dodaje się ust. 13a w brzmieniu:

„13a. W przypadku gdy prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej zawrze umowę sprzedaży ze sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych są obowiązani do zawarcia z tym prosumentem umowy o świadczenie usług dystrybucji lub dokonania zmiany zawartej umowy w terminie 21 dni od dnia złożenia przez niego wniosku o zawarcie lub zmianę takiej umowy, w celu umożliwienia dokonywania przez tego sprzedawcę rozliczeń zgodnie z ust. 1 i 1a.”,

q) uchyla się ust. 14;

5) po art. 4 dodaje się art. 4a–4d w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. W przypadku gdy więcej niż jeden prosument zbiorowy energii odnawialnej wytwarza energię elektryczną w mikroinstalacji lub małej instalacji lub gdy więcej niż jeden prosument wirtualny energii odnawialnej wytwarza energię elektryczną w instalacji odnawialnego źródła energii, prosumenci zbiorowi energii odnawialnej lub prosumenci wirtualni energii odnawialnej zawierają umowę, w której określają co najmniej:

- 1) przysługujący poszczególnym prosumantom zbiorowym energii odnawialnej lub prosumantom wirtualnym energii odnawialnej udział, wyrażony w procentach, w wytwarzaniu energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii oraz maksymalną moc zainstalowaną elektryczną, wyrażoną w jednostkach energii, której ten udział odpowiada;
- 2) tytuł prawny przysługujący prosumantom zbiorowym energii odnawialnej do mikroinstalacji lub małej instalacji lub tytuł prawny przysługujący prosumantom wirtualnym energii odnawialnej do instalacji odnawialnego źródła energii;
- 3) reprezentanta prosumentów;
- 4) zasady zarządzania instalacją odnawialnego źródła energii oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo funkcjonowania, eksploatację, konserwację oraz remonty instalacji odnawialnego źródła energii, a w przypadku prosumenta wirtualnego energii odnawialnej także odpowiedzialności za bilansowanie handlowe;
- 5) położenie oraz dane techniczne instalacji odnawialnego źródła energii, w szczególności określenie jej rodzaju i łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej;
- 6) położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii elektrycznej poszczególnych prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej;
- 7) zasady zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w wytwarzanej energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii przysługujących poszczególnym prosumantom, oraz zasady rozwiązania umowy.

2. Mikroinstalacja i mała instalacja wykorzystywana przez prosumentów zbiorowych energii odnawialnej nie stanowią części składowej budynku wielolokalowego.

3. Przysługujący poszczególnym prosumantom zbiorowym energii odnawialnej lub prosumantom wirtualnym energii odnawialnej udział w wytwarzaniu energii elektrycznej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest określany co najmniej na okres 12 miesięcy. W przypadku zmiany tego udziału po upływie okresu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, zmiana taka obowiązuje przez okres 12 miesięcy.

4. W przypadku gdy właścicielem lub zarządcą mikroinstalacji lub małej instalacji wykorzystywanych przez prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystywanej przez prosumenta wirtualnego energii odnawialnej jest podmiot niebędący tym prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej, ten podmiot jest obowiązany – w przypadku gdy jest stroną umowy, o której mowa w ust. 1 – do stosowania się do poleceń oraz instrukcji prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej, na zasadach określonych w tej umowie, a jeżeli nie jest jej stroną – na zasadach określonych w osobnym porozumieniu prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej z właścicielem lub zarządcą instalacji. Podmiot, o którym mowa w zdaniu pierwszym, może być reprezentantem prosumentów.

5. W przypadku gdy właścicielem mikroinstalacji lub małej instalacji wykorzystywanych przez prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub zarządcą instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystywanej przez prosumenta wirtualnego energii odnawialnej nie jest ten prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej, każdy z prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej może zawrzeć z właścicielem lub zarządcą instalacji odrębną umowę, o której mowa w ust. 1. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 6 i 7, dotyczą prosumenta zbiorowego energii

odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, z którym jest zawierana dana umowa.

6. Do właściciela lub zarządcy instalacji będącego jednym spośród kilku prosumentów zbiorowych energii odnawialnej albo prosumentów wirtualnych energii odnawialnej stosuje się przepis ust. 5.

7. Prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej oraz prosument wirtualny energii odnawialnej jest obowiązany do:

- 1) dysponowania tytułem prawnym do instalacji odnawialnego źródła energii, za który uważa się także umowę, o której mowa w art. 4a ust. 1;
- 2) dysponowania tytułem prawnym do nieruchomości lub obiektu budowlanego, na którym została zlokalizowana instalacja odnawialnego źródła energii, chyba że korzysta z tej instalacji na zasadach określonych w ust. 4–6 – w takim przypadku tytułem prawnym do nieruchomości lub obiektu budowlanego, na którym została zlokalizowana instalacja odnawialnego źródła energii, jest obowiązany dysponować właściciel lub zarządca tej instalacji;
- 3) wytwarzania energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii spełniającej wymagania określone w przepisach odrębnych, w szczególności w przepisach prawa budowlanego, przepisach o ochronie przeciwpożarowej, przepisach sanitarnych lub przepisach o ochronie środowiska;
- 4) niewykorzystywania podczas wytwarzania energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii paliw kopalnych lub paliw powstałych z ich przetworzenia lub biomasy, biogazu, biogazu rolniczego i biopłynów, do których dodano substancje niebędące biomasą, biogazem, biogazem rolniczym lub biopłynami, zwiększające ich wartość opałową.

Art. 4b. 1. W przypadku gdy prosument energii odnawialnej lub prosument zbiorowy energii odnawialnej wytworzył energię elektryczną w odnawialnym źródle energii i wprowadził ją do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w okresie od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2024 r.,

wartość energii elektrycznej, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, jest wyznaczana dla każdego miesiąca kalendarzowego i stanowi iloczyn:

- 1) sumy ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez prosumenta energii odnawialnej lub prosumenta zbiorowego energii odnawialnej w poszczególnych okresach rozliczania niezbilansowania (t) składających się na dany miesiąc kalendarzowy, oznaczonej w art. 4 ust. 2b symbolem Eb (t) przyjmującym wartości ujemne;
- 2) rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej, o której mowa w ust. 5, wyznaczonej dla danego miesiąca kalendarzowego.

2. W przypadku gdy prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej wytworzył energię elektryczną w odnawialnym źródle energii i wprowadził ją do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej od 1 lipca 2024 r., wartość energii elektrycznej, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, jest wyznaczana dla każdego miesiąca kalendarzowego i stanowi sumę następujących iloczynów wyznaczonych dla poszczególnych okresów rozliczania niezbilansowania (t) w tym miesiącu:

- 1) ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej oznaczonej w art. 4 ust. 2b symbolem Eb (t) przyjmującym wartość ujemną;
- 2) rynkowej ceny energii elektrycznej, o której mowa w ust. 4, przy czym jeżeli wartość tej ceny jest ujemna dla danego okresu rozliczania niezbilansowania (t), to w celu wyznaczenia wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w okresie t przez prosumenta energii odnawialnej niebędącego równocześnie prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej przyjmuje się cenę równą zero, z zastrzeżeniem ust. 17 i 18.

3. Uprawnienie do rozliczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1a, powstaje od daty wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnego

źródła energii i wprowadzenia jej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i trwa przez okres kolejnych 15 lat.

4. Rynkowa cena energii elektrycznej ustalana jest dla każdego okresu rozliczania niezbilansowania, w rozumieniu art. 2 pkt 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.6.2019, str. 54), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/943”, jako ważona wolumenem obrotu średnia z cen energii elektrycznej określonych dla polskiego obszaru rynkowego dla wszystkich sesji notowań danej doby w systemie kursu jednolitego na rynkach dnia następnego, prowadzonych:

- 1) przez giełdę towarową w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 312 oraz z 2021 r. poz. 1505) oraz
- 2) w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego prowadzonego przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej.

5. Rynkowa cena energii elektrycznej, o której mowa w ust. 4, jest obliczana według wzoru:

$$RCE = \frac{\sum_{s \in S} CG_s \cdot EG_s}{\sum_{s \in S} EG_s}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

CGs – cenę energii elektrycznej określoną w systemie kursu jednolitego na sesji notowań s rynku dnia następnego [zł/MWh],

EGs – ilość energii elektrycznej stanowiącą wolumen obrotu na sesji notowań s rynku dnia następnego z określaniem ceny energii w systemie kursu jednolitego [MWh],

S – zbiór sesji notowań rynku dnia następnego z określaniem ceny energii w systemie kursu jednolitego prowadzonych przez giełdę towarową lub w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej.

6. Rynkowa miesięczna cena energii elektrycznej ustalana jest dla każdego miesiąca kalendarzowego, jako ważona wolumenem energii

elektrycznej wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej przez prosumentów energii odnawialnej lub prosumentów zbiorowych energii odnawialnej wytwarzających energię elektryczną w mikroinstalacjach lub małych instalacjach, średnia z rynkowych cen energii elektrycznej, o których mowa w ust. 4.

7. Rynkowa miesięczna cena energii elektrycznej, o której mowa w ust. 6, jest obliczana według wzoru:

$$RCEm = \frac{\sum_{t \in T} (E_t \cdot RCE_t)}{\sum_{t \in T} E_t}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

E_t – sumaryczny wolumen energii elektrycznej wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresie rozliczania niezbilansowania t przez prosumentów energii odnawialnej oraz prosumentów zbiorowych energii odnawialnej wytwarzających energię elektryczną w mikroinstalacjach lub małych instalacjach, przyłączonych do sieci operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, posiadających bezpośrednie połączenia z siecią przesyłową oraz posiadających zawartą umowę na świadczenie usług dystrybucyjnych z co najmniej 200 000 odbiorcami końcowymi [MWh],

RCE_t – rynkową cenę energii elektrycznej, o której mowa w ust. 4, w okresie rozliczania niezbilansowania t , przy czym jeżeli RCE_t ma wartość ujemną dla danego okresu t , to dla tego okresu t przyjmuje się RCE_t równą zero [zł/MWh],

T – zbiór okresów rozliczania niezbilansowania w miesiącu.

8. W przypadku gdy notowania na rynku dnia następnego są prowadzone dla okresów dłuższych niż okres rozliczania niezbilansowania, to za rynkową cenę energii dla danego okresu rozliczania niezbilansowania przyjmuje się cenę rozliczeniową określaną w systemie kursu jednolitego dla rynku dnia następnego, wyznaczoną dla okresu obejmującego dany okres rozliczania niezbilansowania.

9. W przypadku gdy cena energii elektrycznej określona w systemie kursu jednolitego na sesji notowań rynku dnia następnego wyrażona jest

w walucie obcej, przeliczenia tej ceny dla każdego okresu rozliczania niezbilansowania na złote dokonuje się według opublikowanego średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia, w którym odbywała się sesja notowań, a jeżeli kurs dla tego dnia nie został opublikowany, to kursu opublikowanego w najbliższym dniu poprzedzającym.

10. W przypadku gdy dla okresu rozliczania niezbilansowania *t* nie jest możliwe wyznaczenie rynkowej ceny energii elektrycznej, o której mowa w ust. 4, to dla tego okresu rozliczania niezbilansowania jako obowiązującą wartość tej ceny przyjmuje się wartość rynkowej ceny energii elektrycznej wyznaczonej dla okresu rozliczania niezbilansowania *t* w najbliższym dniu poprzedzającym, dla którego cena ta została wyznaczona.

11. W przypadku gdy rozliczenia pomiędzy sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, i prosumentem energii odnawialnej, prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej są prowadzone z wykorzystaniem danych pomiarowych wyznaczanych dla okresów dłuższych niż okres rozliczania niezbilansowania lub gdy dla prosumenta wirtualnego nie jest możliwe ustalenie ilości energii elektrycznej wprowadzanej do sieci w okresie rozliczania niezbilansowania, to ustalenie ilości energii elektrycznej dla danego okresu rozliczania niezbilansowania, przyjmowanej do wyznaczenia wartości energii elektrycznej, o której mowa w ust. 2, oraz zobowiązań, o których mowa w art. 4c ust. 3, dokonuje się na podstawie ilości energii elektrycznej odpowiednio wprowadzonej do sieci i pobranej z sieci, wyznaczonych dla okresu, dla którego prowadzone są rozliczenia, dzieląc tę ilość energii elektrycznej po równo na zawierające się w tym okresie okresy rozliczania niezbilansowania.

12. Prosument energii odnawialnej niebędący równocześnie prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej, wytwarzający energię elektryczną w mikroinstalacji i podlegający z tego tytułu rozliczeniom, o których mowa w art. 4 ust. 1a, może upoważnić w umowie kompleksowej albo w umowie sprzedaży sprzedawcę, o którym mowa w art. 40 ust. 1, do:

- 1) wyłączania tej mikroinstalacji lub ograniczania ilości wytwarzanej energii elektrycznej w tej mikroinstalacji, tak by nie następowało wprowadzanie tej energii do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w okresie, gdy cena energii elektrycznej, o której mowa w ust. 4, jest ujemna, oraz
- 2) zainstalowania, utrzymywania w sprawności oraz użytkowania urządzeń sterujących tą mikroinstalacją w celu, o którym mowa w pkt 1.

13. W przypadku udzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 12, prosument energii odnawialnej obowiązany jest do pokrycia 50% kosztu zakupu urządzeń służących do sterowania mikroinstalacją, o których mowa w ust. 12 pkt 2, w terminie 3 miesięcy od daty zainstalowania tych urządzeń, przy czym:

- 1) koszt związany z instalacją tych urządzeń ponosi sprzedawca, o którym mowa w ust. 12, a urządzenia te pozostają własnością sprzedawcy;
- 2) sprzedawca, o którym mowa w ust. 12, ma obowiązek zdemontowania tych urządzeń nie później niż z dniem zakończenia realizacji umowy kompleksowej albo umowy sprzedaży z tym prosumentem energii odnawialnej, chyba że postanowienia tej umowy stanowią inaczej albo prosument energii odnawialnej skorzysta z prawa zakupu, o którym mowa w pkt 3;
- 3) prosument energii odnawialnej może zawrzeć ze sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1, umowę sprzedaży należących do tego sprzedawcy urządzeń służących do sterowania mikroinstalacją, o których mowa w ust. 12 pkt 2, za cenę nie wyższą niż pozostałe 50% kosztu zakupu tych urządzeń;
- 4) sprzedawca nie może odmówić sprzedaży, o której mowa w pkt 3.

14. Sprzedawcy, o którym mowa w art. 40 ust. 1, realizującemu postanowienia umowy, o których mowa w ust. 12, nie przysługuje od prosumenta energii odnawialnej wynagrodzenie za realizację tych postanowień.

15. Prosumentowi energii odnawialnej, o którym mowa w ust. 12, nie przysługuje odszkodowanie lub rekompensata za zmniejszoną ilość

wytwarzanej energii elektrycznej w mikroinstalacji w następstwie wykonania postanowień umowy, o których mowa w ust. 12.

16. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego sieci jest przyłączona mikroinstalacja, o której mowa w ust. 12, ma obowiązek współpracować z prosumentem energii odnawialnej oraz sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1, przy realizacji postanowień umowy, o których mowa w ust. 12.

17. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1, może wystąpić do prosumenta energii odnawialnej, o którym mowa w ust. 12, o zmianę albo zawarcie umowy kompleksowej albo umowy sprzedaży zawierającej postanowienia, o których mowa w ust. 12 pkt 1 i 2. W przypadku gdy prosument energii odnawialnej nie wyrazi zgody na zmianę albo zawarcie umowy, o której mowa w zdaniu pierwszym, to sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1, może stosować rynkową cenę energii elektrycznej, o której mowa w ust. 2 pkt 2, dla tego prosumenta energii odnawialnej bez uwzględniania reguły zastępowania ujemnych wartości tej ceny wartością równą zero, w celu wyznaczania wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej.

18. W przypadku gdy prosument energii odnawialnej wystąpił do Koordynatora do spraw negocjacji, o którym mowa w art. 31a ustawy – Prawo energetyczne, z wnioskiem o rozwiązanie sporu dotyczącego stosowania rynkowej ceny energii elektrycznej z uwzględnieniem ust. 17, wówczas do czasu rozwiązania sporu przez tego Koordynatora przy stosowaniu rynkowej ceny energii elektrycznej, o której mowa w ust. 2 pkt 2, dla tego prosumenta energii odnawialnej uwzględnia się regułę zastępowania ujemnych wartości tej ceny wartością równą zero, w celu wyznaczania wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej.

Art. 4c. 1. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, w celu prowadzenia rozliczeń, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, prowadzi konto dla prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, zwane dalej „kontem prosumenta”, na którym ewidencjonuje ilości energii elektrycznej i wartości energii elektrycznej, o których mowa w art. 4 ust. 1a, oraz

wynikającą z nich wartość środków za energię elektryczną należną prosumentowi za energię elektryczną wprowadzoną do sieci, zwaną dalej „depozytem prosumenckim”.

2. Depozyt prosumencki przeznaczany jest na rozliczenie zobowiązań prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej z tytułu zakupu energii elektrycznej od sprzedawcy prowadzącego konto prosumenta, o którym mowa w ust. 1.

3. Zobowiązanie prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, o którym mowa w ust. 2, określa się dla danego okresu rozliczeniowego jako sumę iloczynów, dla wszystkich okresów rozliczania niezbilansowania (t) w okresie rozliczeniowym, ilości energii elektrycznej pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, oznaczonej w art. 4 ust. 2b symbolem $E_b(t)$ przyjmującym wartość dodatnią, oraz ceny sprzedaży energii elektrycznej uwzględniającej obowiązkowe obciążenia podatkowe i fiskalne, stosowanej w rozliczeniach pomiędzy sprzedawcą i prosumentem dla tego okresu rozliczenia niezbilansowania.

4. Wartość depozytu prosumenckiego dotycząca danego miesiąca kalendarzowego jest ustalana i przyporządkowywana do konta prosumenckiego w kolejnym miesiącu kalendarzowym.

5. Kwota środków stanowiąca depozyt prosumencki może być rozliczana na koncie prosumenckim przez 12 miesięcy od dnia przypisania tej kwoty jako depozyt prosumencki na koncie prosumenta.

6. Po upływie 12 miesięcy od dnia przypisania danej kwoty środków do depozytu prosumenckiego niewykorzystane lub niezwrócone na podstawie przepisu art. 4 ust. 11 pkt 2 środki umarza się.

7. Na rozliczenie ze sprzedawcą w pierwszej kolejności przeznacza się środki o najstarszej dacie przypisania do konta prosumenta jako depozyt prosumencki.

8. Prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej korzystający z dostaw sprzedawcy innego niż sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1, ma prawo do zmiany tego sprzedawcy na sprzedawcę zobowiązanego, o którym mowa w art. 40 ust. 1, i korzystania z rozliczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2.

9. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dolicza do konta prosumenta wartość energii elektrycznej wytworzonej i niezużytej przez prosumenta energii odnawialnej lub prosumenta zbiorowego energii odnawialnej, który korzystał z rozliczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 1. Przepis art. 4 ust. 11 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

10. Wartość energii elektrycznej wytworzonej i niezużytej, o której mowa w ust. 9, wyznacza się na podstawie miesięcznej rynkowej ceny energii elektrycznej ustalonej dla czerwca 2022 r., zgodnie z art. 4b ust. 6.

Art. 4d. 1. Prosument energii odnawialnej dotychczas korzystający z rozliczeń, o których mowa w art. 4 ust. 1, który skorzysta z rozliczeń, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, nie może ponownie skorzystać z rozliczeń, o których mowa w art. 4 ust. 1.

2. Z rozliczeń, o których mowa w art. 4 ust. 1, korzysta prosument energii odnawialnej, którego mikroinstalacja została przyłączona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej:

- 1) po 31 marca 2022 r. na podstawie kompletnego i poprawnego zgłoszenia, o którym mowa w art. 7 ust. 8d⁴ ustawy – Prawo energetyczne, złożonego przez tego prosumenta energii odnawialnej w terminie do 31 marca 2022 r., z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) do 31 marca 2022 r., ale wprowadzenie energii elektrycznej do tej sieci nastąpiło po raz pierwszy po 31 marca 2022 r.

3. W przypadku gdy zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, złożone przez prosumenta energii odnawialnej do właściwego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w terminie do 31 marca 2022 r. jest niekompletne lub niepoprawne, to operator ten wzywa tego prosumenta do uzupełnienia lub poprawienia zgłoszenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że niewykonanie wezwania

w wyznaczonym terminie spowoduje brak możliwości skorzystania przez prosumenta energii odnawialnej z rozliczeń na podstawie art. 4 ust. 1.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, operator systemu dystrybucyjnego wskazuje w wezwaniu przyczyny uznania zgłoszenia za niepoprawne lub niekompletne.

5. Jeżeli w odpowiedzi na wezwanie, o którym mowa w ust. 3, w terminie wskazanym w tym wezwaniu prosument energii odnawialnej złoży kompletne i poprawne zgłoszenie, o którym mowa w art. 7 ust. 8^d ustawy – Prawo energetyczne, to uznaje się, że zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zostało złożone w terminie do 31 marca 2022 r.”;

6) w art. 5:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Reprezentant prosumentów, działając w imieniu i na rzecz prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej, informuje operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego ma zostać przyłączona mikroinstalacja, o terminie jej przyłączenia, lokalizacji przyłączenia, rodzaju odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej użytego w tej mikroinstalacji oraz jej mocy zainstalowanej elektrycznej, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego przyłączenia mikroinstalacji do sieci operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 7 ustawy – Prawo energetyczne. W przypadku mikroinstalacji wykorzystywanej przez prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, jej przyłączenie w trybie opisanym w zdaniu pierwszym może zostać zrealizowane jedynie, jeżeli w miejscu przyłączenia tej mikroinstalacji istnieje już przyłączy do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i moc zainstalowana mikroinstalacji nie jest większa niż moc określona w wydanych warunkach przyłączenia dla tego przyłącza.

1b. Reprezentant prosumentów, działając w imieniu i na rzecz prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej, składa wniosek o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej i zawiera z operatorem systemu dystrybucyjnego

elektroenergetycznego umowę o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii, w tym umowę o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej mikroinstalacji, jeżeli zgodnie z zasadami określonymi w art. 7 ustawy – Prawo energetyczne nie jest możliwe zastosowanie do mikroinstalacji procedury określonej w ust. 1a.

1c. W przypadku, o którym mowa w art. 4a ust. 4–6, przepisy ust. 1a i 1b stosuje się do właściciela lub zarządcy mikroinstalacji lub małej instalacji wykorzystanej przez prosumentów zbiorowych energii odnawialnej albo instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystywanej przez prosumentów wirtualnych energii odnawialnej.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wytwórca lub reprezentant prosumentów, o którym mowa w ust. 1–1b, informuje operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego została przyłączona mikroinstalacja lub mała instalacja, o:

- 1) zmianie rodzaju odnawialnego źródła energii użytego w mikroinstalacji, małej instalacji lub magazynu energii elektrycznej lub ich łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej – w terminie 14 dni od dnia zmiany;
- 2) trwającym dłużej niż 30 dni zawieszeniu lub zakończeniu wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji lub w małej instalacji – w terminie 14 dni od dnia zawieszenia lub zakończenia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji lub małej instalacji.”,

c) dodaje się ust. 3–6 w brzmieniu:

„3. Reprezentant prosumentów przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego przyłączana jest instalacja odnawialnego źródła energii, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii

elektrycznej z tej instalacji, zgłoszenie instalacji odnawialnego źródła energii zawierające informacje o:

- 1) przysługującym prosumantom zbiorowym energii odnawialnej lub prosumantom wirtualnym energii odnawialnej udziale, wyrażonym w procentach, w wytwarzaniu energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii oraz o maksymalnej mocy zainstalowanej elektrycznej, wyrażonej w jednostkach mocy, której ten udział odpowiada;
- 2) położeniach oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii elektrycznej poszczególnych prosumentów wirtualnych energii odnawialnej lub prosumentów zbiorowych energii odnawialnej;
- 3) zasadach zarządzania instalacją odnawialnego źródła energii oraz zasadach odpowiedzialności za bezpieczeństwo funkcjonowania, eksploatację, konserwację oraz remonty instalacji odnawialnego źródła energii;
- 4) danych kontaktowych reprezentanta prosumentów;
- 5) w przypadku prosumenta wirtualnego energii odnawialnej o podmiocie odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe instalacji odnawialnego źródła energii.

4. Reprezentant prosumentów przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zgłoszenie o każdej zmianie informacji, o których mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zmiany informacji. Operator systemu elektroenergetycznego uwzględnia zgłoszoną zmianę w terminie 14 dni od doręczenia kompletnego zgłoszenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

5. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, oraz ich aktualizacje dokonywane na podstawie ust. 4 do operatora informacji rynku energii, nie później niż w terminie 7 dni po dniu otrzymania ich od reprezentanta prosumentów.

6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, ma prawo uzyskać od operatora informacji rynku energii informacje, o których

- mowa w ust. 5, w zakresie dotyczącym prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej, którzy zawarli z tym sprzedawcą umowy kompleksowe lub umowy sprzedaży, przekazane do centralnego systemu informacji rynku energii przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych.”;
- 7) w art. 6a w ust. 1:
- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje Prezesowi URE sprawozdanie roczne zawierające:”,
 - b) w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) łącznej ilości energii elektrycznej, o której mowa w art. 4 ust. 1 oraz 1a, wprowadzonej do sieci odrębnie przez prosumentów energii odnawialnej, prosumentów zbiorowych energii odnawialnej oraz prosumentów wirtualnych energii odnawialnej, wraz z informacją o liczbie poszczególnych prosumentów energii odnawialnej, prosumentów zbiorowych energii odnawialnej oraz prosumentów wirtualnych energii odnawialnej korzystających z rozliczeń prowadzonych przez sprzedawcę zobowiązanego oraz sprzedawcę wybranego, o których mowa w art. 40 ust. 1a,”;
- 8) art. 18a otrzymuje brzmienie:
„Art. 18a. Przepisy art. 4 i art. 5 stosuje się do prosumentów energii odnawialnej, prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej wytwarzających energię elektryczną z biogazu rolniczego.”;
- 9) art. 22a otrzymuje brzmienie:
„Art. 22a. Przepisów art. 20–22 nie stosuje się do prosumentów energii odnawialnej, prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej wytwarzających energię elektryczną z biogazu rolniczego w odnawialnych źródłach energii wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby tych prosumentów.”;
- 10) w art. 38c w ust. 13 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) opłaty kogeneracyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji;”;

11) w art. 40:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1, ma obowiązek dokonać rozliczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1–3 oraz w art. 38c ust. 3, chyba że rozliczenia dokonuje sprzedawca wybrany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej lub spółdzielnię energetyczną, na podstawie umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży.”,

b) po ust. 1aa dodaje się ust. 1ab w brzmieniu:

„1ab. Sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1, zawiera umowę sprzedaży lub umowę kompleksową z prosumentem wirtualnym energii odnawialnej, o ile wskaże on instalację odnawialnego źródła energii, w której będzie wytwarzał energię elektryczną na własne potrzeby, wykaże się tytułem prawnym do tej instalacji, albo, w przypadku, gdy podmiot trzeci jest właścicielem instalacji odnawialnego źródła energii, wykaże się posiadaniem praw do wydawania poleceń i instrukcji temu podmiotowi, o których mowa w art. 4a ust. 4, a instalacja ta będzie spełniała wymogi wymagane przepisami prawa.”,

c) w ust. 1b pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) art. 4 ust. 1 i 1a, powstaje od daty wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii i wprowadzenia jej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, przy czym w przypadku gdy:

a) wytworzenie energii elektrycznej po raz pierwszy i jej wprowadzenie do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej nastąpiło do 31 marca 2022 r. lub gdy mikroinstalacja prosumenta energii odnawialnej została przyłączona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej zgodnie z art. 4d ust. 2–

11, to rozliczenia z prosumentem energii odnawialnej prowadzone są na zasadach określonych w art. 4 ust. 1,

- b) wytworzenie energii elektrycznej po raz pierwszy i jej wprowadzenie do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej nastąpiło od 1 kwietnia 2022 r. lub gdy mikroinstalacja prosumenta energii odnawialnej nie została przyłączona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej zgodnie z art. 4d ust. 2–11, to rozliczenia z prosumentem energii odnawialnej, prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej są prowadzone na zasadach określonych w art. 4 ust. 1a

– i trwa przez okres kolejnych 15 lat;”,

- d) ust. 1d otrzymuje brzmienie:

„1d. W zakresie nieuregulowanym ustawą do umów, o których mowa w ust. 1 lub w art. 41 ust. 19, w przypadku prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej będącego konsumentem w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy o ochronie praw odbiorcy końcowego oraz przepisy dotyczące ochrony konsumenta.”;

- 12) w art. 41:

- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) niewykorzystanej energii elektrycznej wytworzonej przez wytwórcę innego niż prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej, będącego przedsiębiorcą niekorzystającym z rozliczenia zgodnie z art. 4 ust. 1–3, w mikroinstalacji z odnawialnych źródeł energii, w tym przechowywanej w magazynie energii elektrycznej lub energii elektrycznej, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1;”,

- b) ust. 19 otrzymuje brzmienie:

„19. Świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii

elektrycznej, dotyczących wprowadzanej do sieci energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji przez wytwórcę innego niż prosument energii odnawialnej, odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji, o której mowa w art. 5 ustawy – Prawo energetyczne.”,

c) dodaje się ust. 21 w brzmieniu:

„21. Ilekroć w ustawie jest mowa o godzinowych ilościach energii elektrycznej wykorzystywanych do rozliczeń prosumentów energii odnawialnej, prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej, rozumie się przez to ilości energii elektrycznej odpowiadające okresom godzinowym lub innym, dla których wyznaczane są dane pomiarowe stanowiące podstawę rozliczeń pomiędzy prosumentem energii odnawialnej lub prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej, a sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm⁴⁾) w art. 2 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) przychodów wynikających z rozliczeń energii wytworzonej przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej i prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule ustawy w odnośniku nr 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270 i 2328.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 868, 1093, 1505, 1642, 1873, 2269 i 2271.

- energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE (Dz. Urz. UE L 158 z 14.6.2019, str. 125).”;
- 2) w art. 3 po pkt 55 dodaje się pkt 55a i 55b w brzmieniu:
- „55a) prosument wirtualny energii odnawialnej – prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 20;
- 55b) prosument zbiorowy energii odnawialnej – prosumenta zbiorowego energii odnawialnej w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 20;”;
- 3) w art. 6c:
- a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:
- „1a. Prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej i prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej będącymi konsumentami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny przysługuje prawo złożenia do przedsiębiorstwa energetycznego reklamacji dotyczącej przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, rozliczania i dystrybucji energii w niej wytworzonej.”;
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne nie uwzględniło reklamacji prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej będących konsumentami, prosument może wystąpić, w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o nieuwzględnieniu reklamacji, do Koordynatora do spraw negocjacji, o którym mowa w art. 31a, z wnioskiem o pozasądowe rozwiązanie sporu w tym zakresie.”;
- 4) w art. 9 w ust. 4a część wspólna otrzymuje brzmienie:
- „– biorąc pod uwagę potrzebę zwiększenia udziału energii elektrycznej z mikroinstalacji prosumentów energii odnawialnej, prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej w bilansie energetycznym państwa, bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego oraz wymagania w zakresie budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci.”;
- 5) w art. 11y:

- a) w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:
- „7) oblicza wartość cen energii elektrycznej, o których mowa w art. 4b ust. 4 i 6 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 8) oblicza skorygowaną wartość cen energii elektrycznej, o których mowa w pkt 7, w przypadku zmiany danych wykorzystywanych do ustalenia tych cen wynikającą z korekt przekazywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub podmioty, o których mowa art. w 11zb ust. 6, jeżeli skorygowana cena różni się od poprzednio obliczonej o więcej niż 0,1%.”,
- b) w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
- „9) publikuje, na swoich stronach internetowych, informacje o wartości cen energii elektrycznej, o których mowa w pkt 7 i 8, począwszy od 1 lipca 2022 r., przy czym wartość ceny, o której mowa w art. 4b ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, jest publikowana do 2 lipca 2025 r.”,
- c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Terminy publikacji cen, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, określa instrukcja, o której mowa w art. 9g ust. 1, opracowana przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.”;
- 6) w art. 11zb dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
- „6. Podmiot, o którym mowa w art. 4b ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, przekazuje operatorowi informacji rynku energii dane dotyczące:
- 1) ceny energii elektrycznej określonej w systemie kursu jednolitego na sesji notowań rynku dnia następnego określonej w walucie notowań [zł/MWh lub euro/MWh],
- 2) ilości energii elektrycznej stanowiącej wolumen obrotu na sesji notowań rynku dnia następnego z określaniem ceny energii w systemie kursu jednolitego [MWh]

– do godziny 15.00 doby, w której odbyły się sesje notowań na dzień następny.”;

7) w art. 31a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy Prezesie URE działa Koordynator do spraw negocjacji, zwany dalej „Koordynatorem”, prowadzący postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów między odbiorcami paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym a przedsiębiorstwami energetycznymi, a także między prosumentami energii odnawialnej, prosumentami wirtualnymi energii odnawialnej lub prosumentami zbiorowymi energii odnawialnej będącymi konsumentami a przedsiębiorstwami energetycznymi, wynikłych z umów:

- 1) o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, gazowej lub ciepłowniczej, w tym przyłączenia mikroinstalacji;
- 2) o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub gazu ziemnego;
- 3) o świadczenie usług przesyłania i dystrybucji ciepła;
- 4) sprzedaży;
- 5) kompleksowych.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisy art. 31d i art. 31e stosuje się odpowiednio do prosumentów wirtualnych energii odnawialnej oraz prosumentów zbiorowych energii odnawialnej, będących konsumentami.”;

8) w art. 56 w ust. 1 pkt 30m otrzymuje brzmienie:

„30m) nie przestrzega obowiązku przekazywania informacji rynku energii do centralnego systemu informacji rynku energii w postaci i w sposób określony w art. 11zb ust. 1–4 i 6;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093, 1505, 1642 i 2269) w art. 7 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w art. 4 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, uzyskuje od operatora informacji rynku energii dane

pomiarowe przekazane uprzednio do centralnego systemu informacji rynku energii przez właściwego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego i podmioty odpowiedzialne za bilansowanie handlowe, obejmujące godzinowe ilości energii elektrycznej:

- 1) wprowadzonej do sieci i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez prosumenta energii odnawialnej, rejestrowane przez liczniki zdalnego odczytu w rozumieniu art. 3 pkt 64 ustawy – Prawo energetyczne, przed summarycznym bilansowaniem i po summarycznym bilansowaniu ilości energii elektrycznej wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej na wszystkich fazach instalacji elektrycznej;
- 2) wprowadzonej do sieci i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez prosumenta zbiorowego energii odnawialnej przed summarycznym bilansowaniem i po summarycznym bilansowaniu ilości energii elektrycznej wytworzonej, rejestrowanej przez liczniki zdalnego odczytu w rozumieniu przepisów art. 3 pkt 64 ustawy – Prawo energetyczne, i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej na wszystkich fazach instalacji elektrycznej;
- 3) pobranej przez prosumenta wirtualnego energii elektrycznej oraz wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez instalację odnawialnego źródła energii prosumenta wirtualnego energii elektrycznej, wytworzonej w tej instalacji przez tego prosumenta, ustalonej w sposób, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3b, na podstawie udziału prosumenta w wytwarzaniu energii odnawialnej w tej instalacji odnawialnego źródła energii i całkowitej ilości energii wytworzonej w odnawialnym źródle energii, o której

mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3b, przekazanej uprzednio do operatora informacji rynku energii przez podmioty odpowiedzialne za bilansowanie handlowe instalacji odnawialnego źródła energii, przed sumarycznym bilansowaniem i po sumarycznym bilansowaniu.”.”.

Art. 5. Do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie art. 7 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 4:

- 1) informacje, o których mowa w art. 5 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, są udostępniane sprzedawcy, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1, przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, na zasadach określonych w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, o której mowa w art. 9g ustawy zmienianej w art. 3;
- 2) informacje, o których mowa w art. 11zb ust. 6, art. 11y ust. 1 pkt 7 i 8 oraz ust. 2 pkt 9 ustawy zmienianej w art. 3, są udostępniane sprzedawcom energii elektrycznej.

Art. 6. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego sieć dystrybucyjna posiada bezpośrednie połączenia z siecią przesyłową oraz który ma zawarte umowy o świadczenie usług dystrybucji z co najmniej 200 000 odbiorców końcowych, przekazuje operatorowi informacji rynku energii informacje o ilości energii elektrycznej wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresie:

- 1) od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 19 października 2026 r. przez prosumentów energii odnawialnej oraz prosumentów zbiorowych energii odnawialnej,
 - 2) od dnia 2 lipca 2025 r. do dnia 19 października 2026 r. przez prosumentów wirtualnych energii odnawialnej
- wytwarzających energię elektryczną w instalacjach odnawialnego źródła energii przyłączonych do jego sieci.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje w ujęciu miesięcznym obejmującym kolejne miesiące kalendarzowe i podziale na poszczególne okresy rozliczania

niezbilansowania składające się na te miesiące, w terminie do 10. dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, którego informacje dotyczą.

3. W przypadku gdy informacje, o których mowa w ust. 1, uległy następczej korekcie, właściwy zobowiązany operator systemu dystrybucyjnego przekazuje operatorowi informacji rynku energii korektę informacji w terminie do 10. dnia po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, którego korekta dotyczy. Obowiązek przekazywania skorygowanych informacji wygasa wraz z upływem 12. miesiąca po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, którego dotyczą korygowane informacje.

4. Jeżeli do rozliczeń danego prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej wykorzystywane są dane pomiarowe wyznaczone dla okresów dłuższych niż okres rozliczania niezbilansowania, ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci, o której mowa w ust. 1, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego ustala, dzieląc po równo ilości energii elektrycznej z okresu, dla którego dane są wyznaczone, na obejmujący ten okres okresy rozliczania niezbilansowania.

Art. 7. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 4a ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 4a ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, oraz mogą być zmieniane na podstawie tego przepisu w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 8. Do spraw wszczętych i niezakończonych dotyczących zgłoszeń, o których mowa w art. 7 ust. 8^d ustawy zmienianej w art. 3, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 4d ust. 2–5 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 8a. 1. Do prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy zmienianej w art. 1, którego miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii oraz miejsce dostarczania energii elektrycznej znajdują się na obszarze działania różnych operatorów systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt 25 ustawy zmienianej w art. 3, przepisy art. 2 pkt 27b i 29b, art. 4 ust. 1a pkt 2, ust. 1c, 1d, ust. 2 pkt 3, ust. 2b–2d,

3–4c i 6–13a, art. 4a ust. 1 i 3–7, art. 4b ust. 2, 3 i 11, art. 4c, art. 5 ust. 1a–1c i 2–4, art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 18a, art. 22a, art. 40 ust. 1a–1b i 1d, art. 41 ust. 1 i 21 ustawy zmienianej w art. 1 oraz art. 3 pkt 55a, art. 6c ust. 1a i 4, art. 9 ust. 4a i art. 31a ust. 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 3 stosuje się od dnia 20 października 2026 r.

2. Do prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy zmienianej w art. 1, którego miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii oraz miejsce dostarczania energii elektrycznej znajdują się na obszarze działania tego samego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt 25 ustawy zmienianej w art. 3, przepisy art. 4 ust. 2c pkt 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się od dnia 1 października 2025 r.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r., z wyjątkiem przepisów:

- 1) art. 4d ust. 2–5 ustawy zmienianej w art. 1 i art. 8, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 2 pkt 27b i 29b, art. 4 ust. 1a pkt 2, ust. 1c, 1d, ust. 2 pkt 3, ust. 2b–2d, ust. 3–4c, ust. 6–13a, art. 4a ust. 1, 3–7, art. 4b ust. 2, 3 i 11, art. 4c, art. 5 ust. 1a–1c, 2–4, art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 18a, art. 22a, art. 40 ust. 1a–1b, 1d, art. 41 ust. 1 i 21 ustawy zmienianej w art. 1 oraz art. 3 pkt 55a, art. 6c ust. 1a i 4, art. 9 ust. 4a i art. 31a ust. 1 oraz 3 ustawy zmienianej w art. 3, które w zakresie, w jakim dotyczą prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy zmienianej w art. 1, wchodzi w życie z dniem 2 lipca 2025 r.
- 3) art. 5 ust. 5 i 6 ustawy zmienianej w art. 1, które w zakresie, w jakim dotyczą prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy zmienianej w art. 1, wchodzi w życie z dniem 20 października 2026 r.